

HDO-16012103010100 Seat No. _____
M. Phil. (Sem. I) (CBCS) Examination
November / December – 2017
Philosophy
(Research Methodology)
(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **70**

સૂચના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના કુલ ગુણ સૂચવે છે.

૧	વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતોના સ્વરૂપના વિકલ્પો ચર્ચો.	૧૪
અથવા		
૧	ગણસિદ્ધાંતની સ્વયંત્રથ્યમૂલક પદ્ધતિની સમસ્યાઓ ચર્ચો.	૧૪
૨	ન્યાયમાં હેત્વાભાસાના પ્રકારો સમજાવો.	૧૪
અથવા		
૨	તાત્ત્વિક સંશોધનનું સ્વરૂપ તથા અન્વેષણ સાથે તેનો સંબંધ ચર્ચો.	૧૪
૩	ન્યાયમાં અનુમાનની પ્રક્રિયા અને તેના પ્રકારો ચર્ચો.	૧૪
અથવા		
૩	શોકરોતર વેદાંતમાં સ્વયંપ્રકાશત્વની સંકલ્પના સમજાવો.	૧૪
૪	ભારતીય તત્વજ્ઞાનમાં તર્કનું સ્થાન સમજાવો.	૧૪
અથવા		
૪	અસત્યતા પ્રદાનનો સિદ્ધાંત ચર્ચો.	૧૪
૫	ટૂકનોંધ : (કોઈપણ બે) (૧) બી.કે. મતિલાલની નવ્યન્યાયની અભાવની વ્યાખ્યા (૨) મૂળભૂત અસત્યતા પ્રદાનકો (૩) પંચાવયવી અનુમાન (૪) નિબંધ સાર્વનિક વિધાન ચર્ચો.	૧૪

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures at right indicate full marks of the question.

1 Discuss the options of the nature of scientific theory. **14**

OR

1 Discuss the problems of the axiomatic set theory. **14**

2 Explain types of hetvabhas in nyaya. **14**

OR

2 Discuss the nature of philosophical research and its relation with invention. **14**

3 Discuss process and types of anuman in nyaya. **14**

OR

3 Explain concept of svayamprakashatva in Shankar. **14**

4 Explain the place of reason in Indian philosophy. **14**

OR

4 Discuss the theory of falsification. **14**

5 Short notes : (any two) **14**

(1) B.K. Matilal's definition of negation in navyanyay.

(2) Potential falsifiers

(3) Five fold inference

(4) Discuss unrestricted universal proposition.

